

ลาญาน มอแกน

(เรื่องราว ชาวมอแกน)

ผู้เขียน นายนิล กล้าทะเล และคณะ

ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษา – วัฒนธรรมในภาวะวิกฤต

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้สนับสนุน :

และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ลาถยาน มอแกน

(เรื่องราว ชาวมอแกน)

ผู้เขียน นายนิล กล้าทะเล และคณะ

ผู้สนับสนุน :

ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษา – วัฒนธรรมในภาวะวิกฤต
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

คำนำ

หนังสือเรื่อง “ลาญาน มอแกน” หรือมีความหมายว่า “เรื่องราวของชาว มอแกน” จัดทำโดยคณะวิจัยชาวมอแกน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อำเภอ คุระบุรี จังหวัดพังงา เกิดขึ้นจาก คณะวิจัยท้องถิ่นชาวมอแกน ได้เกิดความตระหนัก เห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวมอแกน ที่กำลังจะ ชาติผู้สืบทอดและสูญหายไปในอนาคต

คณะวิจัยชาวมอแกน จึงได้รวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของ ชาวมอแกน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ประกอบไปด้วย คำศัพท์ เรื่องเล่า นิทาน ชื่อเรียกและความหมายตามจุดต่าง ๆ ของหมู่เกาะสุรินทร์ ผ่านการบันทึกด้วยระบบเขียนภาษามอแกน โดยใช้ตัวอักษรไทย เพื่อเป็นแหล่งเรียน รู้สำหรับชาวมอแกน และบุคคลทั่วไปที่สนใจ

คณะที่มิวิจัยต้องขอขอบคุณ ทีมพี่เลี้ยงจากศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษา – วัฒนธรรมในภาวะวิกฤต นักวิจัยจากสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัย มหิดล รวมทั้งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ที่เป็น แรงกระตุ้น สนับสนุน และคอยผลักดันให้การดำเนินงานในโครงการ “สร้างเครื่องมือ เพื่อบันทึกภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวมอแกน” เกิดผลสำเร็จ และทำให้เกิดหนังสือ “ลาญาน มอแกน” อันมีคุณค่าและเป็นประโยชน์สำหรับชาวมอแกน หากไม่รีบบันทึกไว้ องค์ความรู้เหล่านี้ก็จะสูญหายไปเป็นที่สุด

คณะที่มิวิจัย

2559

สารบัญ

1. ชามอแกน	1
2. ลักษณะทั่วไปของชามอแกน	2
3. ระบบเขียนภาษามอแกน	7
4. ตัวอย่างคำศัพท์ภาษามอแกน	14
5. นิทานชามอแกน	24
6. ชื่อเรียกและความหมาย แผนที่ทะเลหมู่เกาะสุรินทร์	29
7. ชื่อเรียกและความหมาย แผนที่ทะเลหมู่เกาะสุรินทร์ (ความหมายภาษาไทย)	51
8. แหล่งอ้างอิงข้อมูล	58
9. คณะทำงาน	59

ชาวมอแกน

ไม่เป็นที่ทราบแน่ชัดว่า “มอแกน” มีความหมายว่าอย่างไร แต่จากการบอกเล่าของคนเฒ่าคนแก่ อาจสันนิษฐานได้ว่า คำว่า “มอแกน” มาจากนิทานพื้นบ้านที่มีการเล่าสืบทอดกันมา โดยน่าจะมาจากคำว่า “ละมอ” ซึ่งแปลว่า “จม” รวมกับคำว่า “เอาะเกน” ซึ่งแปลว่า “ทะเล” กลายเป็นคำว่า “มอแกน” คนทั่วไปรู้จักคนกลุ่มนี้ในนาม “ชาวเล” ชาวมอแกนมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับท้องทะเลเป็นอย่างมาก โดยในอดีตนั้นพวกเขาอาศัยและดำรงชีพอยู่ตามเกาะและชายฝั่งต่างๆ ปัจจุบันพบชาวมอแกนอาศัยอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทางตอนใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต

ภาษามอแกน เป็นภาษาที่อยู่ในตระกูลออสโตรเนเซียน สาขามลายอ – โพลีเนเซียน สาขาย่อยมอแกน – มอกลอน มีความใกล้เคียงกับภาษามอกลอน ซึ่งอยู่ในสาขาย่อยเดียวกัน จากการสำรวจของนักภาษาศาสตร์ (เช่น Naw Say Bay, D. Horgan, M. Larish เป็นต้น) พบว่า ภาษามอแกนในประเทศไทยน่าจะเป็นภาษาถิ่นเดียวกับชาวมอแกนที่อาศัยอยู่ในบริเวณเกาะย่านเชือก สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ภาษามอแกนไม่มีระบบเสียงวรรณยุกต์และมีการเรียงคำแบบ ประธาน – กริยา – กรรม (SVO) เช่นเดียวกับหลายภาษาที่พูดในบริเวณภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ประโยคว่า จี – ญัม – จอน – กะ <ฉัน – กิน – ข้าว – แล้ว> = ฉันกินข้าวแล้ว

ปัจจุบันภาษามอแกนอยู่ในภาวะวิกฤตใกล้สูญหาย เนื่องจากการรुकคืบของคนไทยที่เข้ามาอาศัยปะปน รวมทั้งสหภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวมอแกนอยู่ในภาวะถดถอย เยาวชนเริ่มมีการใช้ภาษาแม่ของตนน้อยลงไปเรื่อย ๆ และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาพูดโดยส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2556 ชาวมอแกนได้มีความพยายามฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมของตนเอง โดยชุมชนชาวมอแกนมีการดำเนินงานวิจัยในรูปแบบงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในโครงการ “สร้างเครื่องมือเพื่อบันทึกภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวมอแกน หมู่บ้านมอแกน

อ่าวบอน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา”ประกอบด้วยการทำงานร่วมกันระหว่างนักภาษาศาสตร์ นักมานุษยวิทยาที่ศนา และนักวิจัยชุมชนชาวมอแกน ในโครงการ “ภาษามอแกน” เกิดการพัฒนาระบบเขียนภาษามอแกน โดยใช้ตัวอักษรไทย และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีการเก็บบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง เพื่อบันทึกภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของตนเองที่กำลังจะสูญหายไป

ลักษณะทั่วไปของชาวมอแกน

ชาวมอแกน เป็นกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย ในเขตทะเลอันดามัน ตั้งแต่จังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต จนถึงจังหวัดกระบี่ นอกจากนั้นยังพบว่ามีชาวมอแกนกระจายตัวอยู่ตามเกาะต่าง ๆ ในเขตประเทศพม่า แต่ไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดทางประวัติศาสตร์ของชาวมอแกนเกี่ยวกับการเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตน่านน้ำไทยและพม่า จากการพูดคุยและสอบถามหัวหน้าชุมชนชาวมอแกน พบว่าในอดีตชาวมอแกนมีการเคลื่อนย้ายแหล่งที่อยู่อาศัยและหากินจากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง โดยมีลักษณะวนไปมาเป็นวงกลม (nomad) อยู่ในบริเวณน่านน้ำไทย พม่า และอินเดียมาเป็นเวลานาน (สรารุติ ไกรเสม, 2012)

ในอดีตชาวมอแกนอาศัยอยู่ในเรือเป็นหลัก และจะเข้าฝั่งต่อเมื่อเกิดมรสุมหรือคลื่นลมแรง พวกเขาจะเดินทางไปยังแหล่งสมบูรณ์ต่าง ๆ ทางธรรมชาติ และเมื่อความสมบูรณ์ในจุดนั้นหมดไป พวกเขาก็จะย้ายถิ่นที่อยู่ไปยังจุดหรือแหล่งอื่น ๆ โดยลักษณะการเคลื่อนย้ายดังกล่าวเป็นไปในลักษณะรูปแบบที่คล้ายกับวงกลม หมายความว่าพวกเขาจะกลับมายัง ณ จุดเดิม เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม ดังนั้นคนกลุ่มนี้จึงไม่ใช่กลุ่มคนที่เดินทางแบบเร่ร่อนไม่มีจุดหมาย (gypsy) แต่เป็นกลุ่มที่มีการเคลื่อนย้ายอย่างมีรูปแบบ และมีจุดหมายที่ชัดเจน (nomadic people) คนมอแกนถือเป็น

¹สรารุติ ไกรเสม. (2012). “สัญญาณการถดถอยทางภาษาและแนวทางการฟื้นฟูภาษามอแกนบนหมู่เกาะสุรินทร์” ใน The Journal : Journal of the Faculty of Liberal Arts Mahidol University. Vol. 8 No.1 P. 73 – 93.

²อิสระ ชุศรีและคณะ. (2553). โครงการวิจัย “การศึกษาภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาวปาล่าสตีวในประเทศไทย เพื่อการพัฒนาโดยใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นฐาน : กลุ่มมานิ (ซาไก), มลาบรี (ตองเหลือง), และมอเกลิน.” สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

กลุ่มคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ยังคงมีวิถีชีวิตในแบบการล่าสัตว์เพื่อการดำรงชีพ โดยผู้ชายจะออกทะเลเพื่อหาอาหารในแต่ละวัน ทำให้ชาวมอแกนมีความรู้และความผูกพันกับธรรมชาติเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะความรู้ทางด้านทะเล สภาพอากาศ สัตว์น้ำ และพืชชนิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและการรักษาโรค (สรารุฒิ ไกรเสม, 2012) ส่วนผู้หญิงจะอยู่บ้านเลี้ยงลูก และทำงานบ้าน งานครัว หรือออกไปหาสัตว์ทะเลตามชายหาด เช่น หอย หรือ เปรียงทะเล เป็นต้น (อิสระ ชูศรีและคณะ, 2553)

ชาวมอแกน หมู่เกาะสุรินทร์

ลักษณะการตั้งบ้านเรือนของชาวมอแกน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นว่า ในอดีตชาวมอแกนอาศัยอยู่ในเรือ แต่จะมีการสร้างบ้านเรือนขนาดเล็ก เพื่อพักอาศัยชั่วคราวเท่านั้น โดยใช้วัสดุที่หาได้จากในป่า เช่น ไม้ไผ่ มาสร้างบ้านตามแนวชายหาด ลักษณะตัวบ้านจะยกสูง แล้วมักจะรื้อบ้านตนเองในกรณีคนในบ้านเจ็บป่วย หรือต้องการอาศัยอยู่บนเรือในช่วงที่มีคลื่นมาก และไม่นิยมปลูกบ้านในตำแหน่งเดิม

หลังจากเกิดเหตุการณ์สึนามิ (26 ธันวาคม 2547) ชาวมอแกนได้รับการพัฒนาและช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกหรือองค์กรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก จากที่เคยมีการตั้งถิ่นฐานกระจัดกระจายอยู่ตามชายหาด ได้มีการจัดระเบียบให้ชาวมอแกนมาตั้งถิ่นฐานอยู่รวมกัน ณ จุดเดียวตามแนวชายหาดที่อ่าวบอน บริเวณหมู่เกาะสุรินทร์ใต้ ทำให้

ชาวมอแกนอยู่ในเขตการปกครองและการดูแลของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ต.คุระ อ.คุระบุรี จ.พังงา เสียงสะท้อนจากชาวมอแกนในชุมชนได้สะท้อนว่า

“เมื่อก่อนนี้เล่นเรือด้วยกัน 3 – 4 ลำ เป็นคนในครอบครัว หรือเป็นเพื่อนที่ไว้ใจได้ ถ้าใครอยากมีเรือก็จะคุยกัน และช่วยกันต่อเรือ เวลาหาปลาได้ ก็จะมาแบ่งกัน ช่วยกันทำงาน แต่พอมาตั้งเป็นหมู่บ้านแล้วจะเปลี่ยนเป็นอยู่แบบตัวใครตัวมัน”

นายนิล กล้าทะเล
15 เมษายน 2557

จากการสำรวจของสาธารณสุขชุมชน พบว่า ปัจจุบันมีชาวมอแกนอาศัยอยู่จำนวน 68 หลังคาเรือน 78 ครอบครัว (บ้านบางหลังอาศัยร่วมกันหลายครอบครัว) จำนวนประชากรทั้งสิ้น 244 คน โดยแบ่งเป็นชาย 100 คน และหญิง 144 คน (กนกรรณ ชูยยัง, 2557 : สัมภาษณ์) โดยชาวมอแกนที่อาศัยรวมกันในหมู่เกาะสุรินทร์ มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเครือญาติ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวมอแกนในประเทศพม่า โดยมีการเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างกันอีกด้วย

ลักษณะการตั้งบ้านเรือน
ชาวมอแกน หมู่เกาะสุรินทร์

³ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชน หมู่บ้านมอแกน วันที่ 14 เมษายน 2557

ลักษณะทางสังคม

ชาวมอแกนอาศัยอยู่ร่วมกันในลักษณะเครือญาติ ส่วนใหญ่นิยมแต่งงานกับชาวมอแกนด้วยกันเอง อาจเป็นชาวมอแกนในชุมชนเดียวกัน หรือเป็นชาวมอแกนที่เดินทางมาจากชุมชนแห่งอื่น อาชีพหลักของชาวมอแกน จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ตามฤดูกาลการท่องเที่ยว กล่าวคือ ในช่วงฤดูกาลการท่องเที่ยว (ตุลาคม – เมษายน) ชาวมอแกนส่วนหนึ่งมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบริการการท่องเที่ยว เช่น ขับเรือคายัค บริการรับ – ส่งนักท่องเที่ยว การจำหน่ายของที่ระลึก การทำงานในอุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะสุรินทร์ทั้งบริเวณช่องขาด และหาดไม้งาม เป็นต้น ส่วนช่วงฤดูการมรสุม (พฤษภาคม – กันยายน) ชาวมอแกนจะจับปลิง แล้วนำมาตากแห้ง นำไปขายเพื่อเอาเงินมาซื้อของบริโภคที่จำเป็น เช่น พริกแห้ง ข้าวสาร เป็นต้น

ด้านการสาธารณสุข

ในหมู่บ้านมอแกน ได้มีการจัดตั้งสาธารณสุขชุมชนขึ้น โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำการ จำนวน 1 คน เป็นผู้ทำหน้าที่ดูแล รักษาโรค ของชาวมอแกน หากชาวมอแกนป่วยขั้นรุนแรง หรือมีอาการหนัก จะส่งผู้ป่วยไปรักษาที่โรงพยาบาลกระบี่บุรี – ชัยพัฒน์ ส่วนมากชาวมอแกนจะป่วยเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ เช่น โรคหวัด หืดหอบ และโรคเกี่ยวกับทางเดินอาหาร เช่น โรคท้องเสีย เป็นต้น

ภาพ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ด้านการศึกษา

แต่เดิมกรมประมงได้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นโดยมีชื่อว่าโรงเรียนสุรัสวดี เพื่อให้ความรู้แก่เด็กและวัยรุ่นชาวมอแกน แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์สึนามิ ทำให้การจัดการศึกษาได้หยุดชะงักลง ต่อมาภายหลังกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนขึ้นมา นอกจากนี้ยังได้มีความพยายามในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนอีกด้วย (อิสระ ชูศรีและคณะ, 2553)

อาจกล่าวได้ว่าชาวมอแกนมีความรู้และความผูกพันกับธรรมชาติเป็นอย่างมากโดยเฉพาะความรู้ทางด้านทะเล สภาพอากาศ สัตว์น้ำและพืชชนิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและการรักษาโรค โดยพวกเขาจะบูรณาการความรู้เหล่านั้นเข้าด้วยกันและถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นผ่านภาษาพูด และเนื่องจากภาษามอแกนไม่มีระบบเขียนสำหรับการจดบันทึกความรู้ต่าง ๆ จึงมีผลให้ความรู้บางอย่างลเลือนหายไป องค์ความรู้ต่าง ๆ ของชาวมอแกนที่ได้กล่าวมานี้ สะท้อนได้จากภาษาที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระแสน้ำขึ้น / น้ำลง การแบ่งประเภทและจัดหมวดหมู่สัตว์ชนิดต่าง ๆ หรือแม้แต่ความรู้ทางการแพทย์พื้นบ้าน ที่สะท้อนออกมาจากวิธีการรักษาโรค และภาษาที่ใช้ในระหว่างการรักษาหรือพิธีกรรม เป็นต้น

ระบบเขียนภาษามอแกน

ระบบเขียนภาษามอแกน เกิดขึ้นจากการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในโครงการ “สร้างเครื่องมือเพื่อบันทึกภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวมอแกน หมู่บ้านมอแกน อ่าวบอน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา” เพื่อการฟื้นฟู ภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวมอแกนโดยชุมชนเจ้าของภาษามีส่วนร่วม ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การทำระบบเขียนภาษามอแกน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการบันทึก องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวมอแกน เช่น คำศัพท์ เรื่องเล่า นิทาน ชื่อเรียก และความหมายตามแผนที่ทะเลหมู่เกาะสุรินทร์ เป็นต้น โดยมีหลักเกณฑ์ในการทำ ระบบเขียนดังนี้

1. ระบบเขียนภาษามอแกน ต้องเป็นที่ยอมรับของชุมชน และสังคมภายนอก โดยในที่นี้ได้เลือกใช้ตัวอักษรไทยในการเขียน
2. ตัวหนังสือง่ายต่อผู้ใช้ ไม่ซับซ้อนเกินไป
3. ตัวหนังสือต้องแสดงลักษณะของภาษาให้มากที่สุด สามารถเขียนแทน เสียงพิเศษในภาษาได้
4. ใช้ตัวหนังสือ 1 ตัว แทน 1 เสียง และไม่ใช้อักษรสูงในการเขียน เนื่องจาก ตัวอักษรสูงจะมีเสียงวรรณยุกต์ติดมากับตัวอักษร ทำให้เกิดความยุ่งยาก
5. ใช้สัญลักษณ์สมำเสมออย่างเป็นระบบ
6. สามารถใช้เขียนครอบคลุมภาษามอแกน ในพื้นที่อื่นได้
7. สามารถพิมพ์ตัวหนังสือด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้
8. ตัวหนังสือต้องเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบราชการได้ กล่าวคือ ภาษามอแกน ต้องเชื่อมโยงเข้าสู่ภาษาไทยได้ ด้วยการใช้อักษรไทย

ภาษามอแกน ประกอบด้วย เสียงพยัญชนะต้น, เสียงพยัญชนะท้ายและเสียงสระ ดังนี้

1. เสียงพยัญชนะต้น ประกอบด้วย 21 เสียง ได้แก่

ลำดับที่	พยัญชนะต้น	ภาษามอแกน	ความหมาย
1.	ก-	กะตาม	ปู
2.	กฺ-	กาวาก	ปลาหมึกยักษ์
3.	ค-	คู้ทัง	ค้อน
4.	ง-	งัน	มือ
5.	จ-	จอก	แก้ว
6.	ช-	แซบ	หอย
7.	ญ-	ญัม	กิน
8.	ด-	ดาดาร์	หน้าอก
9.	ต-	ตะมินมาตาร์	แว่นตา
10.	ท-	ทีเทด	ฟักทอง
11.	น-	นานูย	ผึ้ง
12.	บ-	บายี	เสื่อ
13.	ป-	ปาณะฮ	ขนุน
14.	พ-	พาง	ขวด
15.	ม-	มานก	ไก่
16.	ย-	ยามี	ไฟฉาย
17.	ยฺ-	ยี้แก	น้ำแข็ง
18.	ล-	แลปัน	ฟัน
19.	ว-	เวน	น้ำ
20.	อ-	อาดดา	เปิด

ลำดับที่	พยัญชนะต้น	ภาษามอแกน	ความหมาย
21.	ฮ-	ฮาลู	หัวมัน

ภาษามอแกน

พยัญชนะภาษามอแกน มี 21 ตัว

ก กะตาม	ก กาวาก	ค คูทัง	ง งัน	จ จอก	ช แชบ
ญ ญัม	ด ดาดาร์	ต ตะมินมาตาร์	ท ทีเทต	น นานูย	บ บายี
ป ปาเนะฮ	พ พาง	ม มานก	ย ยามี	ย ยี้แก	ล แลป็น
ว เวน	อ อาดดา	ฮ ฮาลู			

โครงการ “สร้างเครื่องมือเพื่อนักภาษา และภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวมอแกน
หมู่บ้านมอแกน อ่าวบอน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์
อ.คุระบุรี จ.พังงา

2. เสียงพยัญชนะท้าย ประกอบด้วย 10 เสียง ได้แก่

ลำดับที่	พยัญชนะท้าย	ภาษามอแกน	ความหมาย
1.	-ก	ปีตวก	ดาว
2.	-ง	กาบง	เรือ
3.	-ด	งูญิด	สีเหลือง
4.	-น	กาน	ปลา
5.	-บ	แซบ	หอย
6.	-ม	กะตาม	ปู
7.	-ย	อ้อย	หมา
8.	-ว	เมียว	แมว
9.	-อ์	มาตार्	ตา
10.	-ฮ	ปาเนะฮ	ขนุน

ภาษามอแกน

ตัวสะกดภาษามอแกน มี 10 ตัว

-ก	-ง	-ด	-น	-บ	-ม
					
บีดวก	กาบวง	งูญิต	กาน	แซบ	กะตาม
-ย	-ว	-อ๋	-ฮ		
					
อ้อย	เมียว	มาตาอ๋	ปาแนะฮ		

โครงการ "สร้างเครื่องมือเพื่อบันทึกภาษา และภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวมอแกน
หมู่บ้านมอแกน อ่าวบอน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์
อ.คุระบุรี จ.พังงา

3. เสียงสระ ประกอบด้วย 20 เสียง ได้แก่

ลำดับที่	สระ	ภาษามอแกน	ความหมาย
1.	-ะ	กาปะ	หวาน
2.	-า	ปาง	ขวด
3.	-า	ลาวา ^อ	ชะนี
4.	-ิ	งูญิต	สีเหลือง
5.	-ึ	ยามี้	ไฟฉาย
6.	-ึ	คูลุย	โอ่ง
7.	-ึ	นานูย	ผึ้ง
8.	-ะ	บาเดะ	หอยชนิดหนึ่ง
9.	-เ	แคเล็ก	จิ้งเหลน
10.	-เ	ทีเทต	ฟักทอง
11.	-แะ	ปาณะฮ	ขนุน
12.	-แะ	แนน	แตง
13.	-แะ -	-แวด	สว่าน
14.	-โะ	ลาโอะ	ร้อน
15.	-โ	ปีโต	ตุ้
16.	-อ	อ้อย	หมา
17.	-อ	งอมอง	สีเขียว
18.	-เีย	เมียว	แมว
19.	-ัว	บวน	ลิงหางสั้น
20.	-เา	แปเตา	ประตู

ภาษามอแกน

สระภาษามอแกน มี 20 ตัว

ะ	-า	-า	ิ	ึ	ึ
					
กาปะ	พาง	ลาวา้อ	งูญิต	ยามี้	คูลุย
ึ	ะ	เ	เ	แะ	แ-
					
นาบุย	บาเดะ	แคเล็ก	ทีเทต	ปาแนะฮ	แนน
แ-	โะ	โ-	เ	-อ	เีย
	ร้อน				
แวด	ลาโอะ	ปีโต	อ้อย	งอมอง	เมียว
เว	เ-า				
					
บวน	แปเตา				

โครงการ "สร้างเครื่องมือเพื่อบันทึกภาษา และภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวมอแกน
หมู่บ้านมอแกน อำเภอบอน อูทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์
อ.คุระบุรี จ.พังงา

ตัวอย่างคำศัพท์ภาษามอแกน

ตัวอย่างคำศัพท์ในภาษามอแกน แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ ได้แก่ หมวดร่างกาย, หมวดอาหาร, หมวดเครื่องแต่งกาย, หมวดเครื่องใช้ และหมวดสี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หมวดร่างกาย

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
1	งัน	มือ
2	มาตาร์	ตา
3	แตงะ	หู
4	ตาฮูม	จมูก
5	ตัก	หัว
6	กากัย	ขา
7	กะเอียง	เอว
8	โบลู มาตาร์	คิ้ว
9	อก	ลิ้นปี่
10	ตุคอ	คอ
11	แกกอย	เล็บ
12	แลป็น	ฟัน
13	กาตัย	ตับ
14	แลกด	หลัง
15	กะบอง	แก้ม
16	กั้ง	ทั้งหมดภายในปาก
17	ตะเกก	คาง
18	ปะอาก	รักแร้

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
19	ปูจัด	สะดือ
20	ลาแกะ	ท้อง
21	กะแต็ง	ต้นขา
22	กะอ้อด	เข่า
23	บาสอย	ไหล่
24	ปีตีนตะ	นิ้วโป้ง
25	ชยุก	นิ้วชี้
26	ปีตีนตะงาก	นิ้วกลาง
27	ปีตีนแนะ	นิ้วก้อย
28	มาตार् ปูเตียก	ตาขาว
29	มาตार् แกต๋า	ตาดำ
30	กะและ	ลิ้น
31	แลปัน ตอฮอง	ฟันหลอ
32	กะเนียง	หน้าผาก
33	มอลน	ตุต
34	บุลอยตัก	เส้นผม
35	ชะโพกตะ	สะโพก
36	ดาดาร์	หน้าอก
37	ปากา	ขาอ่อน
38	นาวา	หัวใจ
39	ปีป็น	ริมฝีปาก
40	ตาปอย	ห้วงม

หมวดอาหาร

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
1	ปี	พริก
2	กะเทียม	กระเทียม
3	กะเทียมแมลาก	หัวหอมแดง
4	จิคัย	ตะไคร้
5	กุญิต	ขมิ้น
6	บาบุย	หมู
7	มานก	ไก่
8	กะลูน	ไข่
9	กอดาง	กุ้ง
10	กานบุละ	ปลาหลังเขียว
11	กะบาว	ควาย
12	มู	วัว
13	จอน	ข้าว
14	แปซัง	กล้วย
15	ปะออก	มะม่วง
16	แซบ	หอย
17	กะตาม	ปู
18	ชาว	หอยนมสาว
19	ปะตาด	หอยนม
20	กอลาย	หอยพริก
21	ยูกน	หอยลิ้น

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
22	ชะลาย	หอยมือเสือ
23	นีอูน	มะพร้าว
24	เวนกาจ้ง	นมถั่วเหลือง
25	เวน	น้ำจืด
26	กาจ้งดาตะฮ	ถั่วฝักยาว
27	เอี้ยก	หอยเจาะ
28	ยะลาน	ปลาไหลโมเล
29	บาเดะ	หอยชนิดหนึ่ง
30	ตะเอม ตอกอ้อ	หอยเม่น (หนามยาว)
31	ตะเอม บาบุย	หอยเม่นชนิดหนึ่ง (หนามสั้น)
32	กอลาย ตะวัย	หอยชนิดหนึ่ง
33	กอลาย บุกิง	หอยชนิดหนึ่ง
34	กอลาย ยูลุย	หอยชนิดหนึ่ง
35	กอลาย พลา	หอยชนิดหนึ่ง
36	กอลาย ยาออก	หอยชนิดหนึ่ง
37	กอลาย กะเมาะ	หอยชนิดหนึ่ง
38	ตอไซย	นม
39	ลาฟิง	น้ำตาล
40	บวกยี้จัน	ลูกหยีป่า
41	ตาโบด	กั้ง
42	กาทน	ข้าวโพด
43	กาละฮ	เต้า

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
44	กานกะโย้ย	ปลาฉลาม
45	กานตะเลี้ยก	ปลานกแก้ว
46	แปวาน	ผงชูรส
47	บาจัน	กะปิ
48	แซลละ	เกลือ
49	เวนตะอิว	ซอส
50	มีมิก	ปลาหมึก
51	ปี้จอง	กระเจง
52	กะตามเปลี่ยน	ปูไก่
53	กานกากาก	ปลากระเบน
54	ตาลก ลอบะ	ผักกะหล่ำปลี
55	ตาลก ตากง	ผักบุ้ง
56	มะญาด	น้ำมัน

หมวดเครื่องแต่งกาย

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
1	บายี้	เสื่อ
2	บายี้ งูญิต	เสื่อสีเหลือง
3	บายี้ กาบง	เสื่อกระโปรง
4	กากิ่ง	กางเกง
5	กากิ่ง บาลูย	กางเกงขาสั้น
6	กากิ่ง ยาตะฮ	กางเกงขายาว

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
7	กาปง ยาตะฮ	กระโปรงยาว
8	กาปง บาลูย	กระโปรงสั้น
9	บายี่ลาย	เสื่อมีลวดลาย
10	กาชุด	รองเท้า
11	ซอบัง	ต่างหู
12	ซอลัย	หวี
13	บายี่ แกตัม	เสื่อสีดำ
14	บายี่ งอมอง	เสื่อสีเขียว
15	กะแจน	แหวน
16	ซาลม กากัย	ถุงเท้า
17	คามวก	หมวก
18	กะบา	ผ้าห่ม
19	ตะวัต	ผ้าถุง
20	พะตะ	แป้ง
21	ตะกู	แป้งพม่า
22	ตั้งแซ	ลิปสติก
23	กะแอ แลซี แลป็น	แปรงสีฟัน
24	ชะแนบ	กีฬ
25	กลาง	กำไล
26	ยัม	นาฬิกา
27	ซอย	สร้อย
28	लगอน	โบ (ผูกผม)

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
29	ตะวัต งูญิด	ผ้าถุงสี่เหลี่ยม
30	บายีวาด	เสื้อกล้าม

หมวดเครื่องใช้

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
1	ปาติ	หม้อ
2	ตาลอด	ตะกร้า
3	มีโคม	ถ้วย
4	ซาม	จาน
5	ยาฮอย	ช้อน
6	วาก	ทัพพี
7	แปด	มีด
8	ปาปานซับกาน	เสียม
9	กาเต	แก้อี้
10	ยาป็น	เตาไฟ
11	ชะลอบ	ขัน
12	ทีลีตุน	ที่นอน
13	มอนโบะ	เตียงนอน
14	กะบา	ผ้าห่ม
15	ปีโด	ตุ้
16	แตกััน	เสื่อ
17	คูลูย	โอง

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
18	ชะมัด	ไห
19	นามอย	ฝ่าหม้อ
20	กาบาง	เรือ
21	ปัวะ	ไม้พาย
22	ซาป็น	เรือแจว
23	ยี้โอ	วิทยุ
24	ลาหัด	โทรทัศน์
25	ปุย	ไฟ
26	ตะมิน	กระจก
27	จ้ง	กระเป่า
28	กาโซด	รองเท้า
29	จอก	แก้ว
30	บาตะะ	มีดเล็ก
31	ซุม	ฉมวก
32	กอดโต	ตะขอ
33	แปดอก	เหล็กเจาะหอย
34	กาปะ	ขวาน
35	แปดโต	มีดพรั้า
36	พาง	ขวด
37	ลุง	ครก
38	กะออย	สาก
39	ซอถ้อย	สายเอ็น

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
40	ยามี่	ไฟฉาย
41	ชะเวียก	เบ็ด
42	ยูติง	กรรไกร
43	ฮีบ	หีบ
44	กะเอลาลาย	ไม้กวาด
45	ซอบัน	ที่เก็บสายเบ็ด
46	เซี่ยะ	ปืนโต
47	ยาแค	ถ่าน
48	ลอลม	พัดลม
49	กะซา	แข่ง / ตะกร้า
50	แตกอ	กาน้ำ
51	แตนนาน	โทรศัพท์
52	คะมาลีซุตลอเลาะ	ผ้าเช็ดตัว
53	ตะมิน มาตार्	แว่นตา
54	ตะมิน นับเกน	หน้ากากดำน้ำ
55	ตะมิน แคนอ์	กระจกเครื่องบิน

หมวดสี่

ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
1	งูญิต	สีเหลือง
2	งอมอง	สีเขียว
3	แกตัม	สีดำ

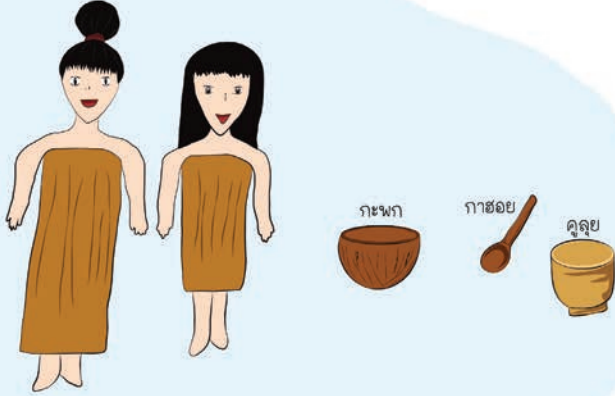
ลำดับที่	ภาษามอแกน	ภาษาไทย
4	แมลาก	สีแดง
5	ปูเตียก	สีขาว

นิทานชาวมอแกน

มานุด ออกลาง มาลี้อย

คนสมัยโบราณ

ออกลาง มาลี้อย บายี้ ฮะ ลบ นง ยูนี่.
คน สมัยก่อน เสื้อผ้า ไม่มี ใส่ กับ กระสอบ

ดอต จอน นง กะโอม.
หุง ข้าว กับ หม้อดิน

ญ้ม จอน นง กะพก การ์ชอย ฮะ.
กิน ข้าว กับ กะลา ช้อน ไม้

เตด กะเอ เบาะ การ์ชอย อาร์วาก บุษ กะอด.
ตัด ไม้ ทำ ช้อน ทัพพี ต้ม กลอย

ออกลาง มาลี้อย ลานัน ตัก นง ชะบา.
คน สมัยก่อน สระ ผม กับ ลูกสะบ้า

เรื่องและภาพโดย
ด.ญ. พลอย กล้าทะเล
ด.ญ. โอวัลติน กล้าทะเล
ด.ญ. ปูเป้ กล้าทะเล
น.ส. ทิพย์ กล้าทะเล

ออลาง มาลี้อย แลแอนัน ลอโงง จับ กาลละ.
คน สมัยก่อน เล่น ลอโงง จับ เต่า

เบาะ คชนม นง มาจัม.
ทำ ขนม กับ หลายอย่าง

ปุดี แล บุม บาบ ลามะ กาว ออน ดัน.
เข้าทรง ดู ยาย ตา เข้า พุด ให้ รู้

พุงอาร์ กามอย เปน จีพะฮ.
ภูเขา พวกเรา เปน อย่างไร

ดัม พุงอาร์ ลาดาร์ แอม มอย กา เบาะ กาบง อะ แลลอย.
ที่ ภูเขา สุรินทร์ อยู่ ได้ ไหม ทำ เรือ เอาไว้ ลอย

เรื่องและภาพโดย
ค.ญ. พลอย กล้าทะเล

ออกลาง มาลื้อย มอแกน ลาเกา ลอเลง กาบาง พุงอาร์ ลาตาอ.
 คน สมัยก่อน มอแกน ไป ลง เรือ ภูเขา สุรินทร์

กามอย แอม กาบาง มอแกน แอม กัย มอย นัม บูสาน.
 พวกเรา อยู่ เรือ มอแกน อยู่ นาน ได้ ทก เดือน

นาญาม ซะแกอ์ เบาะ คายาง เม็น ลาตัย เบาะ เครง บายี อะคอง
 ถัก ใบเตย ทำ หลังกา เอา ไม้ไผ่ ทำ ชั้นวางของ เสื้อผ้า ไร่ของ

นาญาม เบาะ นง ซะแกอ์ นาญาม เบาะ เครง บายี อะ คอง.
 ถัก ทำ กับ ใบเตย ถัก ทำ ชั้นวางของ เสื้อผ้า ไร่ ของ

กาบาง กามอย แอม คลุบ อะปง อะนง นาด แนะ ลูย ปาการ์.
 เรือ พวกเรา อยู่ ควบ พ่อ แม่ ลูก (คำสร้อย) น่อง ญาติ

เรื่องและภาพโดย
 ด.ญ. โอวัลติน กล้าทะเล

คองยาง ขอบาย เครื่องมือหากับข้าว

ออลาง มาล้อย ยาง ขอบาย บัก กาน นง ชูม ลอจกวาด นง กว๊วยเอาวาด.
คน สมัยก่อน หา กับข้าว แทง ปลา กับ ชมวก เพรียงทราย กับ หวายแทงเพรียงทราย

กอโด อะ เคียว ยูณ แปดดอก อะ ลาดอย เอียก.
ตะขอ ไม้ เกียว หอยล้น เหล็กเจาะหอย ไม้ เจาะ หอย

กว๊วย อุณ ตาโบด อะ อุณ ตาโบด จาลอด อะ ลาดก กอลาย.
หวาย ตก กั้ง ไม้ ตก กั้ง ตะกร้า ไม้ ใส หอย

ออลาง มาล้อย เตด ชะแก้อ์ เบาะ แตกัน อะ นิดุน.
คน สมัยก่อน ตัด ใบเตย ทำ เสื่อ ไม้ นอน

เรื่องและภาพโดย
น.ส. ทิพย์ กล้าทะเล

ออลาง มาล้อย ยาย้ม เมน กะเอ บะอวย มาร์ และ ตัก जानाद.
คน สมัยก่อน ไม่สบาย เอา ไม้ หยีทะเล ชูด ใส่ หัว เด็ก

เบาะ ออน ตะแงม ออน กอลาด ฮะ.
ทำ ให้ เย็น ให้ ร้อน ไม้

กามอย ยาย้ม เมน บะอวย และ ตัก जानाद.
พวกเรา ไม่สบาย เอา หยีทะเล ใส่ หัว เด็ก

เรื่องและภาพโดย
ด.ญ. ปูเป็ กล้าทะเล

ชื่อเรียกและความหมาย แผนที่ทะเลหมู่เกาะสุรินทร์

กามา ปอลาว ลาดา (แผนที่หมู่เกาะสุรินทร์)

โครงการ “สร้างเครื่องมือเพื่อบันทึกภาษา และภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวมอแกน”
หมู่บ้านมอแกน อำเภอบอน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์
อ.คุระบุรี จ.พังงา

หมู่เกาะสุรินทร์เหนือ

กามา ปอลาว ลาตา (แผนที่หมู่เกาะสุรินทร์)

1. บูฮูน ชะนัย

มาล้อย แนะฮ ลาง ตัง บูฮูน ชะนัย ที่ โดย แนะฮ ชะนัย มาตัย ที่ บายาร์ งอว์ ญอ มานัม ลาง มาล้อย ตูป ญา ปิน กานัย ตะ ลา. บูฮูน ชานัย มานัม ลอชอก บายาร์ ญอ มาล้อย บายาร์ เงะฮ แน เอ มาล้อย บูฮูน ดาตะฮ ที่ โดย ลา แนแฉ็น โกะ มอย โดย เยา ชีนามิ เคน ยาลัม นี แนะฮ.

2. ปานาด ตะนาว

ตอน คนาร์ บุต บุต มาล้อย แน ออลาง ภายี้ กะแเอ ตะงาน ลา. ลาง อ็อน ตะนาว แอม ที่ โดย ออมาก ตะนาว นาร์ เต โจ้ย นาร์ ทัน เต มาล้อย โดย ลาง อ็อน มาตา ลาง อุดทะยาน ลอ มะแอม มาล้อย ตูป ลาง ภายี้ กะแเอ ตะงาน ละฮ เอ เปาะ แมซุง มาล้อย คายะฮ อะน็อง นาร์ คลุบ ปานาด โดย แอะฮ.

3. ปานาด ตะงาน

ปานาด ตะงาน นี้ มาล้อย บาลัย บุรุต ปอลลอฮ์ ฮา ซะ เยา จิน มาลุย แอะฮ อาก แมตุน อาก อาล้อย อาง ลาล้อย อะน็อง กอ้อ ที่ โดย แอะฮ ซะ ปิน มาล้อย ลาก็อด ทาไล้ย โดย กาบง ม็อย แอม ฮะ.

4. ซอก แอดวน

มาล้อย แนะฮ กานัย บูม กอยัง ดัน ญา ลัก ลาบ็อก ที่ นี้ กา ดัน ยาลาน ฮะ ลาง ลาญาน ซอก แอดวน ลา นาร์ กะแญ ตูบ แน นาร์ ตูบ แน. ญา ปิน ญุ ยะกัน แอดวน มาล้อย ซอน ดุก กอ้อ ตัม ญุ แอะฮ ซะ มาล้อย แอะฮ ลาก็อด ทาไล้ย โดย กาว ซาง ฮะ.

5. ยะกัน ตะงาน

ยะกัน ตะงาน นี้ ญา เกน ยาลัม อะบิ ที่ โดย ตัม โดย ลาง อาก นับ ซอน อาล้อย ยะฮ ซะ มาล้อย บูแปด ฮะ ยะกัน นี้ แอะฮ ปาด แลมาร์ คาร์ อา ตุม ละฮ ลาวัน ยะกัน นี้ ม็อย แลเลอะฮ ซอด ลาก็อด ทาไล้ย โดย นา มาว ฮะ.

6. บะแล ตะงาน

บะแล ตะงาน ลาง อาก ลอลุก กะมัน. ญา ตัม นี้ ซะ นาร์ มาล้อย ซอน ตาฟุง. ตัม โดย แนะฮ ลาก็อด ทาไล้ย โดย กาว ซาง ฮะ. บะแล กะแต้อ บะแล ตัม โดย ละฮ.

7. บาลาด ตะงาน

บาลาด ตะงาน แนะฮ ซะ ปิน มาล้อย บะแล กอตาน ตอ ฮา. ลาง เบอะ กาบง กอมัน ละฮ. ซะ ปิน มาล้อย แอะฮ เบอะ กาบง กอมัน ตัม โดย ละฮ. บะแล กอตาน ตอ อาล้อย อาง อาล้อย อะน็อง กอ้อ.

8. บะแล ตะงาก แลก้า

บะแล ตะงาก แลก้า เอ บะแล ลาก็อด กะแญ ญูอ บะแล. โดย ลาง โค้ย ลอลูก ณะฮ ฮะ. ซอน ต้ม นี ลาง ยาง ซอบาย กะ กา ฮะ ต้ม บาลาด นามัด อะตะ เลง.

9. ปานาด แลก้า

ปานาด แลก้า ณะฮ ออลาง ลาก्यान แลก้า เปาะ เนาะฮ. ญา ปอกอน แลก้า อะตะ มาล้อย มอลีน ตอก้า ตอน ต้า น้า ซะละฮ ฮะ เด. ตอ แอะฮ แต ยาลัม นี ณะฮ ที่ ลาง ตัง แลก้า ยาลัม ตูบ. ญา กอมัน น้า ออลาง มาล้อย เตด กอมัน ที่ นี แล. ลาง ลากา ตะงาน ลาง เปาะ กาบง ตะงาน ละฮ ต้ม โดย ละฮ

10. บะแล แลก้า

บะแล แลก้า ต้ม นี อาก ลอลูก กอ้อ. ลอลูก ซอน กอ้อ. ต้ม นี แอะฮ นับ ลาง ลาง โค้ย นับ แน ฮะ. ตะเอา ต้า นี ซาว กอ้อ เกน ยะเงะฮ ฮะ อาล้อย เด ซะ ยะเงะฮ ซาว น้า.

11. ยะกัน แลก้า

ยะกัน แลก้า นี ยาลัม น้า ที่ นี กะ. ลาง บูแปด ปลา มาล้อย ซอน ซาว วาจ มอระฮ โต มาล้อย ยะกัน แลก้า.

12. บะแล มามุง

ออลาง ลาก्यान บะแล มามุง แต ต้ม นี ลาง โค้ย ลอลูก แน ฮะ. มาล้อย ยาลัม ละฮ ที่ โดย ละฮ ซอน น้า ตาฟุง มาล้อย.

13. ซอก มามุง

ซอก มามุง นี้ แอะฮ แต่ ลาง อาก ลอลูก กะมัน ปลา แต่ ญา ที่ แนค นาร์ ป็อง จี มาล้อย ลอลูก โต้ ญา เยา กาดัย ละฮ. ลาวัน ที่ โดย มี้อย อา กะมัน ป็อง กวา ปากัย กา มาล้อย.

14. ยะกัน กีบวง

ยะกัน กีบวง ยะกัน นี้ ลาง ลัก ปลา มาล้อย. แต่ ญา ซาและฮ อาปี ดุก ปลา. อา ที่ นับ ปาด แนมาร์ บูลัด ปลา ละฮ. ออลาง อาก นับ อาล้อย ยะฮ ลอลูก มี้อย ฮะ ที่ โดย ญา ยาลัม.

15. บะแล กีบวง

ออลาง ลาญาน บะแล กีบวง. ตัม โดย ลาง อาก ลอลูก กามัน กอฮ. ตัม โดย แอะฮ ซอน ตาพุง มาล้อย แนะฮ.

16. ปานาด กีบวง (ปานาด แลบวง)

ออลาง ลาญาน ปานาด แลบวง นี้ แอะฮ ยาลัม ญู แนะฮ นาร์ กีบวง นาร์ กอมัน. ออลาง มาล้อย ซะ ปิน เบาะ กาบวง แนะฮ ลาง โค้ย ยาลัม ยี ลอง ญูอ ซอก ญูอ. ลาง ลอเตาะฮ กาบวง กะต้อย. ลาง เตต กอมัน เตต กีบวง กว้ย น็อง นาร์ คลุบ. ลาวัน เอา นี้ มี้อย มาจัม มาจัม นาร์ คลุบ ซุด. ซะปิน มาล้อย ตอ แอะฮ.

17. บะแล ตะงาก กีบวง

นาร์ กะแญ ญู กะ บะแล ตะงาก กีบวง ที่ นี้ จอด ซอน มอระฮ ปลา นับ อาล้อย.

18. ปอนาว อะตะ

ปอนาว อะตะ ลาญาน ปอนาว แนะฮ ที่ โดย แนะฮ ปอกอน ปอนาว ดุก อะบิ. ญา ปานาด อะตะ ออลาง ลาญาน ปานาด ปอนาว ปอนาว ตะ นานูย ซาซา แนะฮ. กอตาน นี้ มีอย ตะเงาะฮ ฮะ เค ลาย ตากอน แล ญอ.

19. ยะกัน ปอนาว / 20. ซอก ปอนาว แนก

ยะกัน ปอนาว อะตะ ตัม นี้ ซอน เมา ปลา. มาล้อย โจ้ย โค้ย มะนั บะแลอ. ตัม นี้ แะฮ ที่ ญู ยาเลก อะบิ. ตูบ แนะฮ ปอนาว แนก ซอก ปอนาว แนก.

21. ยะกัน คะยิก

ที่ โดย แนะฮ ลาง ลาญาน ยะกัน คะยิก แนะฮ. ญอน แอกาน นาร กาน กาน คะยิก ยะฮ ที่ ญู มาล้อย ปิน ภาซา กะ. ตอน บูญา ลูพุย ตอแก. ลาก้อด ทาลีโย โดย กาว ซาง ฮะ. อุดทะยาน อุดทะยาน เมน ฮะ กาน ยาปอู๋ เบาะ จีพา ตัม โดย ซอน นาร ตาฟง มาล้อย.

22. บายาร์ ญูนี่

ออลาง ลาญาน บายาร์ ญูนี่ แนะฮ ดัน มาล้อย ตูบ ซอน ดัน ลาเกา มาฮ้อด ญูนี่. ปิน ลาง ตัง บายาร์ ญูนี่ ละฮ ยาย ฮะ บายาร์ ปูเตียก บะซา ญูนี่ กา ดัน ลายาน ฮะ.

23. ซอก บูตุน

ออลาง ลาญาน ซอก บูตุน บูตุน นี้ กอธ อาก ลอลูก กะมัน ลอลูก ภาจี ลอลูก ซอน ตัม นี้ กอธ. ซ้อด ที่ ญู กะ ญา นี้ จีมัด แล.

24. ปอลาว จาลอห์ โคม

ออลาง ลาญาน จาลอห์ โคม เพราะ ที่ ญ ปูญ โคม นาร์ ลาง ลาญาน ตัง จาลอห์ โคม แล เลอะฮ. น็อง ญ โตบ พุงาร์ ตะนาว การ์ ลอตุง น็อง นี การ์. จาลอห์ โคม ตาลอ เพียง บาลาด โอซอน ตาฟุง แตะ ญา ยาลัม ลาง โค้ย ลอลูก แน ฮะ.

25. ปานาด จีมัด

ปานาด จีมัด ญา นาร์ ญ ที่ มานัม นุด มาตัย ปลา ละฮ. มานัม กล็อย ลุน บาบ ยาเกะฮ โดย ยะฮ ปานาด นาร์ ญ.

26. บะแล ตะงาก จีมัด

บะแล ตะงาก จีมัด อ็อน ลาง ปีนัย วาญ ยูญ วาญ กอလာย. ซะ ชัน ตะอาว นี กะ นาร์ กาจี นาร์ อะน็อง มานาด ม็อย ตาฟุง ละฮ. ทูวาร์ ปานาด ลาญาน จีมัด ตาฟุง จีมัด แนง จีมัด ตะ กะ ดัน ยาลาน ฮะ คะ ลุน ทาโล้ย นี.

27. เตต แบน จีมัด

ลาง ลาญาน เตต แบน จีมัด ออลาง ตัง นามา ญา เตต แบน จีมัด บายาร์ ญา แบน ญา นี ต็อง จีมัด. ลาง ลาญาน ตัง เตต จีมัด ญ เตต จีมัด นี อ็อน ลาง ปีนัย วาญ ยูญ วาญ กอလာย ออลาง กานัย ซอน นาร์ ปลา ละฮ ตัม นี ลาง ลอลูก ปลา.

28. ซอก บายาร์ ปูเตียก

ออลาง ลาญาน ซอก บายาร์ ปูเตียก นี กอห์ ญา บายาร์ ตะ ปูเตียก ป็อก ลา ญ ลาง ฮอง บายาร์ ปูเตียก ญอ. ตัม โดย ญา ปิน บะแล อ็อน ลาง ปีนัย วาญ ยูญ วาญ กอလာย วาญ ซะญู อะน็อง นาร์ โดย พุงาร์ กะแต้อ์ ละฮ.

29. ปานาด ปีลู่

ปานาด ปีลู่ ะ ปิน มาล้อย แน ะ ซีนามิ ะ แน มานุด แอม ปลา ต้ม โดย ละฮ ปีลู่ แน มาล้อย แอม ลาง ลอตาอ. ตอน คะนาร์ บูต บูต โจ้ย นาร์ ทัน เด ลาง นาร์ เาะ บูบ้อย แอกาน เด ปาม็อง แอม ดูดย ะฮ.

30. เตต แบน ปีลู่

เตต แบน ปีลู่ นี้ กอ ุชอน นาร์ ปลา มาล้อย แนะฮ. ทาโล้ย นี้ อ็อน ลาง ปีนัย ยาง ซอบาย แล.

31. ปานาด กะโอม

ซ็อด นอง ุญ กะ ปานาด กะโอม. ปานาด กะโอม แน มาล้อย แน ะ ดัน ะวาย ปะ กา กะโอม เปละฮ ซึ นี้ กะ ลาง ลาญาน กะโอม แนะฮ.

32. เตต แบน กะโอม

ที่ ลาง ตั้ง เตต แบน กะโอม ญา ลอชอก กะโอม ะฮ ลา ุญ ลาง ลาญาน เตต แบน กะโอม ุญ ญา ที่ ญา นี้ ละฮ ที่ โดย กะ อ็อน ลาง ปีนัย ยาง ซอบาย ุญ ม็อย แนะฮ ซอน นาร์ ปลา ยาลาง เลง ม็อย อา บูลัด บูลัด ุญ.

33. บายาร์ กะนา

บายาร์ แบน ุญ แนะฮ มาลอย นาร์ มาก กะนา. นาร์ มาก กะนา มาล้อย ตูบ ดัน อ็อน ดัน เาะ กาน กะ เาะ อะน็อง ดัน. ออลาง ตั้ง มาก กะนา ที่ ุญ แะฮ โจ้ย นาร์ ทัน เด.

34. ชอก ย็ิงน แนะฮ

ซ็อด น็อง ุญ กะ ชอก ย็ิงน. ชอก ย็ิงน แนะฮ ุญ กอ ุญนัย แอก ะฮัน

เลง เกาะ. มาล้อย บุปเปต ฮะ มาล้อย ลาง ลูพุย อุดทะยาน ลา.

35. เตต ยี่งิน

เตต ยี่งิน นี้ แอะฮ ลาง กานัย อาก นับ ซอน ยะฮ. ญา อาก บายาร์ ตาตะ ญา พลุง. พลุง ภาฮัน ซอน นาร์ ปลา เยา เวน ญา ชะ ญา ฮะ เวน ญา ก้อด.

36. ปานาด ยี่งิน ตะ

ปานาด ยี่งิน ตะ นี้ ลาง มาลิต ต้ม ปานาด ชะ ปานาด ตะ ญอ ออลาง มาลิต ปานาด ตะ. ชะ ปานาด แन्ह์ ออลาง ปานาด แन्ह์ โดย ลาง ฮอง ยี่งิน ตะ แอก วาง นานูย ตาก้อน นี้ มี้อย จี กอ[๋]นานูย ที่ นี้ มะกาว แخم จัดนั๊ก.

37. ปานาด ปะออก ลาวี

มาล้อย โตบ นาร์ ปอกอน ปะออก ลาวี. นาร์ ที่ โดย นาร์ อา ปอกอน ละฮ วาย ลาง แล ละฮ. เบาะ ลาง กาบง แล ละฮ. ออลาง กาว แน ซาร์ จอ คลาว คลาว. ญา ญู ชวน วาย เบาะ ซาปัน ญู แอะฮ. เบาะ กาบง กะ มาล้อย โตบ.

38. ซอก เวน บิลาท

ซอก เวน บิลาท แนะฮ ปี่เทาะฮ บายาร์ แลตาง ญอ บิลาท ญา. ญู ลาง แลญาน ซอก เวน บิลาท. ญู ยาลัม พลุ ญู แน. กอมนัน กะ นาร์ คิต เบาะ กาบง แนะฮ ชะ ปิน มาล้อย โตบ. ทาโล้อย นี้ นาร์ ยาตี อะเลาะฮ ลา.

39. ปานาด โยฮุน

มาล้อย นี้ ลาง มะแอม ปลา. ที่ โดย แนะฮ ลาง เบาะ ภาจี้ เบาะ

อะนี้อง. ออลาง ลากูยาน ปานาด โยฮุน นี ละฮ. ที่ แนนแก้อ์ กาว ลาง ปลา ลาง ลอตา มาตัย แนะฮ นางาน โยฮุน ญู ลาง ตัง นามา โยฮุน ญู ที่ โดย ญ.

40. ซอก ออมาก

มาล้อย แนะฮ ที่ โดย แนะฮ ลาง แอม ออมาก. โจ้ย นารอ์ ทัน เด. มาล้อย แอม ที่ โดย ญู ลาง ตัง ซอก ออมาก ญ.

41. ซอก มานุด มาตัย

ซอก มานุด มาตัย นี ที่ โดย แนะฮ มานัม มานุด มาตัย กุฮัน. ที่ บายารอ์ ตะ ลาง อาก ลอโบบง เกาะ. มาล้อย แะฮ ทูวาร์ ตาก็อน ทูวาร์ ตาก็อน ม้อย อาก ฮะ. ที่ ญู ทาโล้ย อาแปะฮ แล มอย ญา ปัด.

42. ซอก เตียง

โดย แนะฮ ลาง ลากูยาน ซอก เตียง แพเลาะ อะเนาะฮ ลากูยาน ซอก เตียง แะ ญู ดัน ฮะ. ซอก เตียง แะฮ นามา มานุด ปลา มาล้อย ลากา คอง ลวง ต็อง แซม ญิง ลาง มาตัย ปี้เทาะฮ บายารอ์ ญู ญิง แซม ปานารอ์ การอ์. บายารอ์ ญู แะฮ บายารอ์ ปูเตียก ญู เอ ญา มาตัย ปี้เทาะฮ ญู ลาง ตัง นามา ซอก เตียง นอ.

43. ซอก เวน เตียง

โดย แนะฮ เลง ลากูยาน ซอก เวน เตียง. ญา ยานี้อ์ ต็อง เตียง ปิน คู ยะฮ ลา ญู ลาง ตัง ซอก เวน เตียง. ญู เวน นารอ์ กอตาน ญู ญา ลากา กลอน เวน มะแอม แบะฮ.

44. ซอก แอลวย

โดย แนะฮ ลาง ลากูยาน ซอก แอลวย. ซอก แอลวย นี ญา ปิน ตะนาว

มานุด มาตัย มาล้อย ตุบ แนน. ญา เาะะ กาน อุดทะยาน ญา เาะ บัด กะ.
ญา นานัม ปานาด โดย ลา ญ ลาง ลาญาน ปานาด แอลวย ญอ.

45. ซอก เตด แบน

ซอก เตด แบน เนะฮ ซะ ปิน มาล้อย เนะฮ ลาง บูแปด เลง กอ้อ
กลูน กาละฮ แอะฮ ลูพุย อุดทะยาน นาร์ มาล้อย ลา.

46. เตด แบน

ลอสอก นาง ญ กะ ลาง ลาญาน เตด แบน ซอก อะบิ ยะฮ ลา นาญุด
ฮะ ลา.

47. ซอก ภาดูย

ลาง ลาญาน ซอก ภาดูย เนะฮ. ที โดย เนะฮ นาร์ ปอกอน ญา โดย
ปอกอน ตะ. ออลาง มาล้อย แอม บูฮูน. ลาง แลกัน ที โดย ยะฮ ตาลก. ที
โดย ญา ลาก้อด ซอบาย เนะฮ. ที โดย ญ กอ้อ บาบ ซาละ ลัก เลง กอ้อ
บาลัย แอะฮ บูลุด กอลอ้อ คาร์ อูน กาน อูน อะน็อง.

หมู่เกาะสุรินทร์ใต้

48. ชอก อะนาต กอแลอ์

โดย เนะฮ ลาง ลาญาน ชอก อะนาต กอแลอ์. อะนาต กอแลอ์ มาลือย มาตัย นา ญอ มานัม ที่ นอ. ลาง ลาญาน ชอก กอแลอ์ ญ.

49. ชอก มาตะฮ

ชอก มาตะฮ นี้ แะฮ มะลฺย เนะฮ บาบ ญา มาตะฮ นี้ดูน ตัม โดย ญา ยัม ตาก็อน อาจัน มะลฺย กลัง ละฮ. ญ ลาง ลาญาน ชอก มาตะฮ. ญ ที่ โดย ญ ชอก นี้ เนะฮ เนะฮ โตะ เยะฮ ชอก นี้ เยะฮ ยัม มาลือย เยะ ฮะ นามัด ชะเด คะ เวน ฮะ ตัม นี้.

50. บายาร์ ติสะฮ ยานัด

โดย เนะฮ ออลาง ลาญาน บายาร์ ติสะฮ ยานัด. ญา นี้ แอม ลอชอก

ยานัต อะบิ. ญา ลอซอก ซอก มาตะฮ ปลา อะบิ. ญา นาร์ กะแญ โตบ ลาฮอง ยานัต. ยานัต นี้ มาล้อย ดัน มาล้อย ดัน ปะ ปลา กะ. แอม ปะ ปานาด ญ กะ.

51. ปานาด ยานัต

ญา ลาง ฮอง ปะ ปานาด ยานัต. ญ แอะ โจ้ย กะ ดัน ฮะ ปลา. โจ้ย กะ กาว เทา ญ.

52. ปูตุ ปูกา

มาล้อย เนะฮ ปูกา ดุก ที่ โดย. ออลาง ปาลัง บอม ที่ โดย ลาง เบาะ แซลาร์ ลา. มาล้อย ลา กะ เวณ ญา ลาติน การ์ ออลาง ปาลัง เบาะ แซลาร์ มาล้อย ลาง ลูพุย น็อง ละฮ ตัม ญ ละฮ อะยุน นี้ นาร์ คลิน ดุกดย กะแดด ยะฮ.

53. ปานาด ซาบาร์ อะตะ

ปานาด ซาบาร์ อะตะ นี้ มาล้อย นี้ ดัน ลาน ซาบาร์ ดัน ดุก กะ ดัน ยาลาน ฮะ ดัน นามาว ดัน อะตะ. ญา คุม ปานาด ปลา อะบิ ที่ ลาง กาว แอะฮ. โดย ลาง ลาญาน ซาบาร์ อะตะ. อาล้อย นี้ แซม กุฮาน. อาล้อย นี้ กาบาง ลาย ลัม ญ. อาล้อย นี้ ญ ลาง แซม มาลาย ตาพุง.

54. บายาร์ บวน

บายาร์ บวน นี้ เนะฮ ซะ ปิน มาล้อย แน ยัม. บูลาน ดะ ฮา เนะฮ บวน นางอย กาว ลาง ปอเทา ปลา เยา กายอย ลอกอด นาร์ ญ นางอย อะคา ทาโล้ย โดย อะคา. ทาโล้ย โดย มะคิต ลาเบะฮ. นาร์ นามา ญ แอะฮ บายาร์ บวน. บายาร์ บวน บวน นางอย ฮะ คะ ทาโล้ย โดย ลุน กล้อย แล ละฮ อะน็อง อะคา. ปอลาว ญ แนก ลาล็อ ซอน นาร์ ปอลาว ญออ ซอน นาร์ แต่ ญา ยาลาง อะบิ บะแล กุฮาน ฮะ ปลา ละฮ.

55. บะแล ตะงาก ซาบาอ์

บะแล ตะงาก ซาบาอ์กลาง แวก ยาง ซอบาย ยะฮ ซอน นา ปลา ซะ
ป็น มาล้อย แนะฮ น้า

56. ปานาด ซาบาอ์ แนก

กะแญ ญ ซาบาอ์ แนก. ซาบาอ์ แนก ญ ดัน ญา ปานาด แนก กา
ตัน ญา ซาบาอ์ ลี้อีียด กะ. มาล้อย ตอ แะฮ โจ้ย กะ ดัน ลาญาน เทา ญ
โจ้ย มะกาว เทา ญ.

57. ยะกัน ซาบาอ์

ยะกัน ซาบาอ์ แนะฮ มาล้อย ซอน ดุก โต ฮา ลายุง นี ทูว้า ตาล้อย
ทูว้า ตาล้อย แนะฮ เปลา ฮะ. ที โดย ลาวัน น้า กะแญ ญ ม้อย ฮะ ซอน
เทา กอกอด ลอย ฮะ อา เวน เมน อา ที อา เวน เมน อา ที.

58. บะแล ตะงาก มาลุง / 59. ซอก มาลุง

ลาง ลาญาน ซอก มาลุง. ซอก มาลุง แนะฮ ที กาบง แนเอ็น เกน
ลาง ลาญาน บะแล ตะงาก มาลุง. ที โดย ญา ปอกอน มาลุง น้า ลา. ออลาง
มาล้อย โค้ย อาล้อย ปลา ตัม โดย ยาดา ยะล้อย อา ปาน น้า กอลอ้อ ญอ
มาล้อย น้า กลอน จอน คง อะน็อง ญา วาง มอย ตาพุง

60. บะแล มาลุง

น้า กะแญ ญอ เอ บะแล มาลุง ยาดา ญ แวก มอย คลิน ยะล้อย ญ
แวก ปาน นี แนะฮ มาล้อย ลอจุก มาลุง แนะฮ ลาง กาว แนะฮ มาลุง อาล้อย
มอระฮ ตัม ญอ ลาง ลาญาน ตัม ญอ บะแล มาลุง ญ น้า.

61. ยะกัน มาลุง

กะแฉู ตูบ ลาง ลาญาน ยะกัน มาลุง นา กะแฉู บายาอ๋ ตะเอา ฉูอ ยะกัน มาลุง กอ๋ ซอน มอระฮ ปลา ต้ม ฉู ลายุง ทูวาร์ ตาล็อย ทูวาร์ ตาล็อย ปลา ละฮ. ทาโล็ย โดย ฮะ การ์ ทาโล็ย โดย นาร์ เลาะฮ ละฮ ทั้ง แซม ทั้ง ตะนาว เมน ที โดย ลาฟุง อุดทะยาน ปาซัย อะคา เนะฮ.

62. ปอลาว จาลอ๋ ซายัย

จาลอ๋ ซายัย นี มาล็อย นี ดัน. ซายัย ดุก ปลา การ์ ดัน ยาลาน ฮะ โจ็ย กะ ดัน ฮะ ปลา จาลอ๋ ฉู ดุก ปลา ละฮ. ต้ม โดย ละฮ แต่ ซายัย แน นับ โค็ย นามาว แน ฮะ. ต้ม โดย จาลอ๋ ซายัย ต้ม นา ฉู มาล็อย ปิน กะนัย ตาฟุง ละฮ. บูนัย แอก ตาฟุง ต้ม นา โดย เนะฮ ทาโล็ย โดย กะนัย ฮุน ลา แปะฮ ยา นามัด อะเลาะฮ กะต็อย อาล็อย กาบัน ต้ม โดย ที แอน เกน ปลา ต้ม โดย ละฮ.

63. ซอก บูนัย

ซอก บูนัย ซะ ปิน มาล็อย บูนัย แอก ยะลอ ยะลอ ซอก แนก ทูวาร์ ปอง ทาโล็ย ปอง ซะ ปิน มาล็อย ตูบ ทาโล็ย นี ปานาร์ แอก อะคะ ลา กะนัย ฉู ฮุน กะต็อย แล ละฮ. ซอก บูนัย นี แอะฮ ฉู แอม แพลาร์ บายาอ๋ ฉู แอม แพลาร์ บายาอ๋ ตะเอา ฉูอ บายาอ๋ อะตะ ฉูอ นานก มาล็อย ตูบ ทาโล็ย นี อะคา บายาอ๋ นานก เนะฮ ปืเทาะฮ ฉู แพลาร์ บาลาด กะ แพลาร์ บาลาด แล ที ฉู.

64. แพลาร์ บาลาด

แพลาร์ บาลาด ซะ ฉุ้ม บาลาด นามัด ดาดะ โต เนะฮ พาแลอ๋ บาลาด ซาลอ๋ ซายัย ซอน ตาฟุง ต้ม ฉูอ แต่ ลาง ลอลูก มีอย ฮะ ยาลัม ออลาง เมน อาล็อย ยะฮ. ต้ม โดย มาล็อย ซอน อะโค ทาโล็ย โดย แพะฮ ตะนาว

แพะฮฺ แซม กะ แพะฮฺ ตะนาว กะ แพะฮฺ เลี้ย อะเลาะฮฺ ลา ทาโล็ย โดย ชะ
ลายุก เปลา โดย แนะฮฺ.

65. ซอก แพลาอ์ ตาเลียง

ออลาง ลาญาน แพลาอ์ ตาเลียง อาจิง กัลัง โต แนะฮฺ ซอก ญู ลาง
เตด จะแคอ์ ลาง กออ์ จะแคอ์ ปานัน ตาอ์ โดย แพลาอ์ ตาเลียง ละฮฺ. ตาอ์
โดย ละฮฺ อา แลปัน ยะฮฺ นาญูอด คลิน ญู มาลุง แล ลอซอก กะแญ ญู
นอ เวะฮฺ ตาฟุง ญูอ แพลาอ์ บาลาด ตาอ์ โดย แพลาอ์ บาลาด อาจิง กัลัง
อะลือย นี้.

66. ยะกัน นีออน

ยะกัน นีออน แนะฮฺ เอง มาลิต แดะฮฺ ปอกอน นีออน นार् ที่ ญู แนะฮฺ
ลาง ลาญาน ยะกัน นีออน ที่ นี้ มาลือย แนะฮฺ ออลาง ลัก โต แนะฮฺ นัป ซอน
ตั้ม นอ ตั้ม นี้ บะแล ซอน ตาฟุง เอง นार् คิต ละฮฺ ซอน ฮะ.

67. บะแล กาบง บาเลา

บะแล กาบง บาเลา ตั้ม โดย แนะฮฺ. มาลือย แนะฮฺ นार् ลุน ฮัวนา
ลิต ตอ กาบง บาเลา แนะฮฺ. ญา ลาซอน บายาอ์ ญูอ บายาอ์ แบน ญูอ กาบง
บาเลา. ออลาง เบาะ กาน บุม แนะฮฺ มาลอย ตอ กะแญ มาตะ นार् ฮะ เด
ลาซอน. มาลือย ตอ ยิน ทูวार् ตั้ม นอ ลาซอน กอตาน เชี้ย ตอ ฮา นार् ลุน
ฮัวนา ลิต โตบ. มาลือย ลาง จัป ปลา กาบง บุม ละฮฺ ปานार् มอย คลิน.

68. ยะกัน มาตะฮฺ / 69. ซอก เวน มาตะฮฺ

นार् บายาอ์ ปาน อะตะ ญู แนะฮฺ. ลาง ลาญาน ยะกัน มาตะฮฺ เอ
ตั้ม ญู ซอน กออ์ แด ญา ดาลิก อะปิ ตั้ม ญู แอะฮฺ นา ญู. ลาง ลาญาน ซอก

มาดะฮฺ นาญุด คลิน ซอก ญู ญา เวน นาร์ มาล้อย แนน บาบ มาดะฮฺ ตีอง ญา บัก เวน กะ โดย กะ ตัน พะกาม อางิน กะ เยา ตาเลียง นาร์. กะแญญู ญู ซอก ละฮฺ ตาฟุง โดย แนะฮฺ ลาง ลาญาน บาลาด มาดะฮฺ บาลาด ที่ โดย ลาเบะฮฺ มีอย นามัด ดาตะ บานัม คลิน บาลาด มาดะฮฺ.

70. ยะกัน บายาร์ เลฮาย / 71. บายาร์ เลฮาย

นาร์ กะแญญู ญู แนะฮฺ. ออลาง ลาญาน ยะกัน บายาร์ เลฮาย แนะฮฺ อา ซอน ปลา มาล้อย ดุก ปลา ญูอ ทูวาร์ ตาลอย ทูวาร์ ตาล้อย ที่ ญูอ. ลาง ลาญาน ยะกัน บายาร์ เลฮาย แนะฮฺ ตะเอา โดย บาร์ นาร์ ที่ มะเฮียญู ญู นาร์ เด. ตาร์ ตะเอา เอง ญูอ เอ บายาร์ นาร์ ที่ ญูอ เอง ลาเกา บานัม ปาจุน กาลัม ตะเอา ญู เด. ญู ลาญาน ยะกัน บายาร์ เลฮาย ที่ โดย ญูอ กะ อา ลอซอก ยะฮฺ ลา.

72. ซอก บูบอง

ลาง ลาญาน ซอก บูบอง ญา ลาญาน ซอก บูบอง ดุก ลา ตัม ญู ละฮฺ กะนัย แนน คลิน เวน ญู นาร์ เวน มะอัม นาร์ ตาฟุง ลาตา นี ลอ.

73. บะแล ดาลิก กิตัว

นง ญู อา ปาน ตะ ญู ออลาง ลาญาน บะแล ดาลิก กิตัว. บะแล ดาลิก กิตัว ตัม ญู แนะฮฺ ญา ดาลิก เอ ซอน นาร์ ตัม ญู ละฮฺ. ซอน มอระฮฺ ปลา ซะ ปิน มาล้อย บูแปด ปลา ละฮฺ. เอ ลาง ลาญาน ดาลิก กิตัว บะแล ดาลิก กิตัว จัม ยาโลย ดาลิก ตัม ญู งอมอง ฮะ เกน ญา เกน จะดัด อะบิ นับ มีอย ฮะ.

74. ยะกัน ดาลิก กิตัว

ลอซอก นง ญู แนะฮฺ ออลาง ลาญาน ยะกัน ดาลิก กิตัว เด ยะกัน ญู

ดาลิก นาร์ ยะกัน งอมอง ฮะ เกน แอะฮ ซอน นาร์ ปลา เด คาร์ ยาลัม เลง ตัม นอ.

75. ปอลาว จาลอ้อ ตะงาก

ลอชอก เพียง ตะเอา ญู แนะฮ. ออลาง ลาญาน จาลอ้อ ตะงาก จาลอ้อ ตะงาก นี ลาง แอม ตะงาก คลัน ละฮ. ลาง ลาญาน จาลอ้อ นอ จาลอ้อ ตะงาก ญู ยาย กะนัย ทูวาร์ แพลอ้อ ญู บุนัย แอก ตาพุง มาล้อย ทาโล้ย โดย นาร์ เลาะ ลา. ทาโล้ย โดย อะคา นาร์ จอ มะจา ฮะ กะ ทาโล้ย โดย.

76. บายาร์ ตะ ปูเตียก

โดย แนะฮ ลาง ลาญาน บะแล นีอูน ญา นี บะแล อะตะ บะแล บายาร์ ตะ ปูเตียก ญู ลาง กาว ซอปะฮ มานิส มาล้อย ซอปะฮ อะน็อง ดัน ยาลัม ฮะ ลอ้อ กาท้อย กะ บะแล นีอูน ยะฮ ยาทะฮ ลา แอก ลอจูก มาล้อย บายาร์ อะตะ ปูเตียก ญู ลาง กาว ซอปะฮ มานิส ดัน กาท้อย ลอ้อ ต็อง ญา กะ มาล้อย ลาง กุม ลอชอก ยะฮ ลา บายาร์ อะตะ ปูเตียก ญู. เอ ซอปะฮ ดัน อะน็อง ดัน ยาลาน ฮะ ดัน กาท้อย ลอ้อ ต็อง ญา กะ ดัน ยาลาน ฮะ.

77. ปานาด นีอูน ออมาก / 78. ปานาด นีอูน

ออลาง ลาญาน ปานาด นีอูน เอ ทั้ง ทูวาร์ ปานาด ญู กะ. เอ ออลาง ลาญาน ปานาด นีอูน กอ้อ ปานาด แจต ญู ลาง ลาญาน ปานาด ออมาก ออ มาก นาร์ ที ญู ลา อุดทะยาน มาล้อย ลาง เบาะ มาก ละฮ ชะ เมน นาร์ เด มาก ญา แนะฮ ปานาด แจต เด ชอก แจต เด เอ ปานาด ออมาก ลาง ลาญาน ปานาด นีอูน.

79. บะแล ตะงาก นีอูน

ญา ช็อด ญู กะ บะแล ตะงาก นีอูน แล นาร์ กะแญ ญู ซอน กอ้อ

ซอน มอระฮ โโต ตัม ญู มาล้อย แนะฮ ทาโล้ย โดย นार् อะเลาะฮ ลา ซะ
ลอลูก นार् คะมวง นार् มาตัง เบาะ นอ มอย.

80. ปานาด บาดาก

นार् กอตาน กะแญ ญู เอะฮ ลาญาน ปานาด บาดาก ตัม ซอน ตะ
เอา นี มาล้อย นับ เอียก บาดาก ละฮ. เตียก บะซา บะแนะฮ กอลัย ลาปัด
ญู ปลา ซ้อด.

81. ยะกัน บาดาก

นार् ญู ลาญาน ยะกัน บาดาก แนะฮ ลาง ลาญาน นार् กะแญ ญู
เอ ยะกัน บาดาก ตะเอา นอ เอียก บาดาก นार् ญา บะแนะฮ แอกอด ปลา
แต ญา ปะแลต ฮะ แต ญา ตะ บี ทาโล้ย โดย นามาว ฮะ ตะ แนะฮ ดัน
นार् เต กะ ดัน ฮะ กะ ม้อย นับ อะคะ แนะฮ.

82. บะแล บาดาก

โดย ลาง ลาญาน ยะกัน บาดาก กอ์ เลาะฮ นีอง ญู บะแล บาดาก
แนะฮ นार् กะแญ ญู เอ บะแล บาดาก ซอน กะ กอตาน ตูบ นี แนะฮ นार्
ญู แนะฮ ซอน ตาพุง.

83. ซอก ลาเซ

ตัม ญู มาล้อย ยาย ซอก ญา กะแญ ญู แนะฮ. ลาง ลาญาน ซอก
ลาเซ เอ ที ญู ลาเซ นार् เคียน ลาง มาล้อย ตูบ กะ ฮะ. ตาร์ กะ ดัน แต
ญา ลาเซ แซม ยัม ตาก็อน ออลาง บาลัย ที โดย ยะฮ ยัม ตาก็อน นี แอะ
บุฮ ภาจี บุฮ อะนีอง โดย กะนัย ญา ฮุน แล กานัย ญา ฮุน แล ดัน มอย
บุฮ ตาก็อน พาเก็ล แอะฮ อะยัด ฮะ คะ.

84. ซอก ยีกี

ซอก ยีกี แนะฮ มาล้อย แนะ ยีกี ลาเบะฮ ที่ โดย ลัก เลง กอ๋ ปี่เทะฮ
ญู นาร์ กะนัย นาร์ อะบิ ลา ที่ โดย. ญา อุม กายัง พลุง ลา ญา อาล้อย
เบะ พลุง ท้อย กายัง อุม กายัง มาล้อย โตบ ญา ลัม อา ลัม นาร์ ลาเบะฮ
ลา ญา อะล้อย เบะ พลุง ปี่เทะฮ ญู ปี่เทะฮ ญู เอ บูปอง นาร์ อะบิ
ญู กะนัย นาร์ อะบิ นาร์ ที่ ญู ละฮ ญา นี กะ กา ญา นี ซ้อด กะ.

85. บุษุน บุงาร์

ออลาง ลาญาน บุษุน บุงาร์ นี แะฮ มาล้อย ยะอ้อน เอาะลัน ดุก ลา
ตัม ญา ละฮ. บุงาร์ ลาซี ปลา ญู ญา ซอก นี แะฮ ยัม มาล้อย ลาง เมน
เลง การ์ ซอก นี แะฮ ลอโง. มาล้อย ลาง แนะแอ้น นาร์ ยุง ญู บุษุน ญู
ลอโง. มาล้อย โจ้ย นาร์ ทัน เด ที่ โดย. ออลาง ลาญาน บุษุน บุงาร์ ทาลี้อย
โดย ชะนะฮ มาตา ปาดัง เพา ลายบ แล. นาร์ ม้อย เละฮ ลา กะนัย การ์
ฮุน แล นี จีเซา แลการ์ ลุกีต แลการ์ ตะ ญู.

86. ซอก ลอโง

แลก้อด กะแญ ญู แะฮ ลาง ลาญาน ซอก ลอโง. ลาง ลาญาน ซอก
ลอโง แนะฮ มาล้อย แนะฮ การ์ บูลาน ตะ ฮา. ลาง แนะแอ้น ลอโง อา ที่
ลาง อาก ซอก ญู อา ที่ ทาลี้อย โดย นาร์ เละฮ ลา เยา นามัด ออมาก ลอเตะฮ
กะตอย กาแปะฮ แล ญู ลาง ลาญาน ซอก ลอโง ญู.

87. ซอก เวน ฮาลาร์

ออลาง ลาญาน เวน ฮาลาร์ นี แะฮ ลอซอก เวน ญู แะฮ ญา นาร์
ปอกอน ฮาลาร์ ญู ลาง ลาญาน ซอก ฮาลาร์ ญู เวน อัม แบะฮ ญา ตะแงม
ยะฮ เวน ญา นาร์ กะแญ ตูบ แนะฮ. ลาง ลาญาน เตด ลายบ ออลาง ลาญาน
เตด ลายบ ญู แนะฮ. มาล้อย แนะฮ ยัม ลอโง ลาง ปัก ลายบ ปูเตียก ตัม

ญ ทาลี้อย โดย นาร์ ปัก อะละฮะฮ ล่า ตาม แชม แล เนะฮ ซะ ปิน มาลือย ตัม เตด ตัม ยะกัน ลายบ ตาฟุง นี้. ลาญาน ซอก เวน ฮาล่าห์ จัม แบ๋ ปอกอน ตะ ญ ปอกอน ฮาล่าห์ ล่า ญ ลาง ลาญาน ซอก เวะฮ ฮาล่าห์ ญ.

88. เตด ลายบ

ที บายาร์ ตะ ญ เวะฮ บายาร์ ตะ มาลือย ลาง ลาดก ลายบ ลายบ ปูเตียก ปอก ฮา ลายบ ญา ซะ ญา ลาดก แนก คลิน กาน ปูกา การ์ ดุก นาร์ มาลือย ตัม นี้ ซอน นาร์ ปลา ตัม เนะฮ เนแอน ฮา บะแล ซะ นี้ ลาแลร์ นา ซอน นาร์ ญอ.

89. ซอก นาด โย

ออลาง ลาญาน ซอก นาด โย เนะฮ. มาลือย เนะฮ อะขนาด บิอาย โย ซะละฮ ปุบ ลาง มานัม ที โดย ละฮ ลาง มานัม ที โดย ซอก นาด โย ญ บูนัย แอก ปลา ตัม เนะฮ บูบอง นาร์ อะบิ ญอ.

90. ปานาด เนอะฮ แนก / 91. เนอะฮ ตะ

ลาง ลาญาน ปานาด เนอะฮ แนก ซอด ปานาด แนก เนอะฮ แนก ญ เนอะฮ ตะ แล อา ลอซอก ยะฮ ล่า มาลือย ตอ แอะฮ ดัน ญ การ์ กาเต ญ ดัน ฮอง เนอะฮ การ์ ญ ปิน ลาง ลาญาน ปานาด เนอะฮ กะตี ญ เนอะฮ ดัน มาตัย ที โดย การ์. ตาร์ ดัน นอ ลอซอก น็อง ญ กะ เนอะฮ แนก. เนอะฮ แนก นี้ มานุด มาตัย นา ปลา ตัม ญ जानาด ยะฮ มาตัย ปอเทา นาโง มาอิด ยะฮ ลอซอก บายาร์ ตะ ปูเตียก ญอ กะแญ ลาเกา บานัม บานัม ลอก ญา คาร์.

92. ซอก กาบง ชูวัน

ลอซอก เนอะฮ แนก นี้ เนะฮ ออลาง ลอญาน ซอก กาบง ชูวัน บ็อง

แปปน ญา มาลื้อย แนน กะแเอ ยุงุ่น ญา วาย นื้อง ตะงาน ตอ ญา โยง บาร์
ดี ญา โยง บะ ดี มายิน ที โดย แอะฮ. ลาง ลาญาน ซอก ชูวัน กาบง ญา
บายิน ที โดย ละฮ กาบง ญา ภายิ อุทธะยาน บอง บอง อะเละฮ ล่า เอ
เบาะ ปาย แนะฮ เบาะ กะตี แนะฮ ซื้อด นื้อง ญู กะ แนะฮ อะตะ แล แอม
ต่าอ์ แลอะฮ มาก อ่า ซาเตา ยะฮ ค้า แอม ต่าอ์ ล่า เย่า บานัม ฮะ กาบง
ซ่า ยะล่อ ตะเออ่า เด.

ชื่อเรียกและความหมาย แผนที่ทะเลหมู่เกาะสุรินทร์(ความหมายภาษาไทย)

หมู่เกาะสุรินทร์เหนือ

ลำดับที่	ชื่อเรียกในภาษามอแกน	ความหมาย / ความสำคัญ
1	บูฮูน ชะนัย	เป็นหาด มีลักษณะเป็นเนิน เคยฝังคนชื่อ ชะนัยอยู่บริเวณนั้น
2	ปานาด ตะนาว	บริเวณหาด มีเรื่องเล่าว่า เมื่อก่อนมีคนพม่า มาพักค้างที่นี้
3	ปานาด ตะงาน	บริเวณที่มีต้นตะเคียนเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันเหลือน้อยลง
4	ชอก แอดวน	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ แต่ก่อนมีคนชื่อ ดวน เคยมา ดำหอยอยู่บริเวณนั้น (ดวน เป็นสามีของ ยายกอยัง)
5	ยะกัน ตะงาน	บริเวณน้ำลึกที่มีต้นตะเคียน
6	บะแล ตะงาน	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ มีต้นตะเคียน
7	บาลาด ตะงาน	บริเวณที่มีต้นตะเคียน อยู่ทางฝั่งตะวันตก
8	บะแล ตะงาก แลก้า	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ ตรงกลางมีต้นหูกวาง
9	ปานาด แลก้า	บริเวณหาดทรายยาว ที่มีต้นหูกวาง
10	บะแล แลก้า	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ มีต้นหูกวาง
11	ยะกัน แลก้า	บริเวณหัวแหลม น้ำลึก มีหินก้อนใหญ่ ลักษณะแบนเรียบ มีต้นเขากวาง
12	บะแล มามุง	บริเวณที่มีปลามามุง มาบ่อย ตัวใหญ่มาก
13	ชอก มามุง	อ่าวเล็ก ๆ หรือหาดเล็กที่มีปลามามุง

ลำดับที่	ชื่อเรียกในภาษามอแกน	ความหมาย / ความสำคัญ
14	ยะกัน กีบวง	เป็นบริเวณแหลม น้ำลึก ที่มีไม้ลาโอน ใช้ในการต่อเรือ รวมถึงไม้อื่น ๆ หลายชนิด เช่น ไม้ระกำ, หวาย, ใบเตย, ไม้ปอ เป็นต้น
15	บะแล กีบวง	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ มีไม้ลาโอน และไม้อื่น ๆ หลายชนิด
16	ปานาด กีบวง (ปานาด แลบวง)	บริเวณหาดทรายยาว ที่มีไม้ลาโอน และไม้อื่น ๆ หลายชนิด
17	บะแล ตะงาก กีบวง	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ ตรงกลาง มีไม้ลาโอน
18	ปอนาว อะตะ	บริเวณหาดยาว ที่มีต้นกระทิงอยู่บริเวณนั้น
19	ยะกัน ปอนาว	บริเวณแหลม น้ำลึก ที่มีต้นกระทิง
20	ชอก ปอนาว แนก	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ที่มีต้นกระทิง
21	ยะกัน คะยิก	บริเวณแหลม น้ำลึกที่มีปลาเก๋าฉลาด อยู่เป็นจำนวนมาก
22	บายาร์ กูนี	บริเวณที่มีหินก้อนใหญ่ สีขาว มีหอยโข่ง เยอะบริเวณนี้
23	ชอก บูตุน	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ที่มีต้นจิกทะเล
24	ปอลาว จาลอห์ โคม	เกาะที่มีประภาคาร (มีไฟ)
25	ปานาด จิมัด	บริเวณหาดยาว ที่มีต้นจาก ปัจจุบันเป็นป่าช้า
26	บะแล ตะงาก จิมัด	บริเวณอ่าวจาก ที่มีหินอยู่ตรงกลาง
27	เตด แบน จิมัด	บริเวณที่มีหินแบนราบ และมีต้นจาก
28	ชอก บายาร์ ปูเตียก	บริเวณที่มีหินสีขาว ก้อนใหญ่
29	ปานาด ปิลู้อ์	หาดทรายยาว เมื่อก่อนเคยมีคนชื่อปิลู้อ์ เป็นชาวอุรักลาโว้ย อาศัยอยู่ที่นี่

ลำดับที่	ชื่อเรียกในภาษามอแกน	ความหมาย / ความสำคัญ
30	เตต แบน ปีลู้อ์	บริเวณที่มีหินแบนราบ สมัยก่อนมีหอยโข่ง จำนวนมาก
31	ปานาด กะโอม	บริเวณหาดยาว เคยมีบาตรพระจากพม่า ลอยมาติดอยู่ที่หาดนี้ (กะโอม หมายถึงบาตรพระ)
32	เตต แบน กะโอม	บริเวณหินแบนราบ เคยมีบาตรพระจากพม่า ลอยมาติดอยู่บริเวณนี้
33	บายา้อ์ กะนา	บริเวณหินก้อนใหญ่ เคยมีศาลตั้งบริเวณแถวนี้
34	ชอก ยี่จิ้น แนะฮ	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ มีต้นหยีขนาดใหญ่อยู่
35	เตต ยี่จิ้น	บริเวณหินแบนราบ ที่มีต้นหยี
36	ปานาด ยี่จิ้น ดะ	บริเวณหาดยาว มีต้นหยีขนาดใหญ่อยู่
37	ปานาด ปะออก ลาวี	บริเวณหาดยาว มีต้นมะม่วงอยู่บริเวณนี้ (ลาวี คือ ชื่อพันธุ์มะม่วง)
38	ชอก เวน บิลาท	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ มีต้นบอนใบใหญ่ มีพืชอยู่บริเวณนี้
39	ปานาด โยสุ่น	บริเวณหาดทรายยาว มีปลิง เคยมีคนชื่อ โยสุ่น เป็นชาวอุรักลาโว้ย ตายบริเวณนี้
40	ชอก ออมาก	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ เมื่อก่อนเป็นบริเวณทำบ้านขนาดเล็ก หรือหน้า สำหรับอยู่ในช่วงมรสุม
41	ชอก มานุด มาตัย	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ สำหรับฝังศพชาวมอแกน
42	ชอก เตียง	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ มีเรื่องเล่าว่า มีคนชื่อเตียง เป็นชาวมอแกน เคยถูกยิงตายบริเวณนี้

ลำดับที่	ชื่อเรียกในภาษามอแกน	ความหมาย / ความสำคัญ
43	ซอก เวน เตียง	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ที่มีน้ำจืดอยู่ข้าง ๆ
44	ซอก แอลวย	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ที่มีคนชื่อ แอลวย เป็นชาวพม่า ถูกฝังอยู่บริเวณนั้น
45	ซอก เตต แบน	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ สมัยก่อนชาวมอแกน หาไข่เต่ากระ เอาไปขาย
46	เตต แบน	บริเวณแนวหิน ที่เป็นหัวแหลม ยื่นออกไปในทะเล ไม่นไกลนัก
47	ซอก ภาดูย	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ที่มีผักภาดูย คือผักชนิดหนึ่ง มีรสฝาด กินใบอ่อนจิ้มกับน้ำพริก

หมู่เกาะสุรินทร์ใต้

ลำดับที่	ชื่อเรียกในภาษามอแกน	ความหมาย / ความสำคัญ
48	ซอก อะนาด กอแล้อ	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ลูกของกอแล้อ ตายอยู่ที่นั่น
49	ซอก มาตะฮ	บริเวณอ่าวเล็ก เมื่อก่อนเคยมีลุงชื่อมาตะฮ เคยมานอนอยู่บริเวณนี้
50	บายาร์ ตะฮ ยานัด	เป็นบริเวณที่มีหินก้อนใหญ่ อยู่หน้าอ่าว เคยมีสับประรดลอยมาติดที่หน้าหาด
51	ปานาด ยานัด	เป็นหาดทรายยาว เคยมีสับประรดลอยมาติดที่หน้าหาด
52	ปุตฺ ปูกา	เป็นบริเวณที่มีปลามงฟุ้งใหญ่

ลำดับที่	ชื่อเรียกในภาษามอแกน	ความหมาย / ความสำคัญ
53	ปานาด ซาบาอ์ อะตะ	บริเวณหาด สมัยก่อนเคยมีมัจฉาเลื่อมใหญ่อยู่บริเวณนี้
54	บายาอ์ บวน	เป็นบริเวณที่มีหินก้อนใหญ่ เมื่อก่อนเคยมีฝูงลิงมาว่ายน้ำบริเวณนี้ในช่วงพีธิลอโบง
55	บะแล ตะงาก ซาบาอ์	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ อยู่ตรงกลาง เคยมีมัจฉาเลื่อม
56	ปานาด ซาบาอ์ แนง	บริเวณหาดยาว ที่เคยมีมัจฉาเลื่อมเล็ก
57	ยะกัน ซาบาอ์	บริเวณแหลมน้ำลึก ที่เคยมีมัจฉาเลื่อม
58	บะแล ตะงาก มาลูง	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ อยู่ตรงกลาง มีลูกมาลูงคือชื่อพืช ลักษณะเป็นผล คล้ายหัวมันสามารถกินได้
59	ซอก มาลูง	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ที่มีลูกมาลูง
60	บะแล มาลูง	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ มีลูกมาลูง
61	ยะกัน มาลูง	บริเวณแหลมน้ำลึก มีลูกมาลูง
62	ปอลาว จาลออ์ ซายัย	เป็นเกาะที่มีต้นค้อ และมีหอยขวาน มีลักษณะคม อยู่ในทราย
63	ซอก บูนัย	บริเวณอ่าว ที่มีเต่าทะเล ชอบมาวางไข่บริเวณนี้
64	แพลาลอ์ บาลาด	บริเวณที่มีลม มรสุม เข้ามาทางฝั่งตะวันตกเยอะ
65	ซอก แพลาลอ์ ตาเลียง	บริเวณที่มีลม มรสุมเข้ามาทางเหนือเยอะ
66	ยะกัน นีอูน	บริเวณแหลมน้ำลึก ที่มีต้นมะพร้าว
67	บะแล กาบง บาเลา	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ มีเรือจับปลาที่ใช้ระเบิดชนกันตรงนั้น
68	ยะกัน มาตะฮ	บริเวณน้ำลึก มีคนชื่อมาตะฮ ชอบดำหอยอยู่ที่นี้

ลำดับที่	ชื่อเรียกในภาษามอแกน	ความหมาย / ความสำคัญ
69	ชอก เวน มาตะฮ	บริเวณอ่าวเล็ก มีน้ำจืด เป็นบริเวณที่ มาตะฮ ชอบมา
70	ยะกัน บายาร์ เลฮาย	บริเวณแหลม มีหินใต้น้ำบริเวณนี้
71	บายาร์ เลฮาย	บริเวณที่มีหินใต้น้ำ
72	ชอก บูปอง	เป็นอ่าวเล็ก ที่มีต้นรัก สามารถใช้ลูกต้นรัก มาบีบใส่ตา เพื่อล้างตาได้
73	บะแล ดาลิก กิตัว	บริเวณหินเล็ก ๆ น้ำลึก
74	ยะกัน ดาลิก กิตัว	บริเวณแหลม น้ำลึก
75	ปอลาว จาลอห์ ตะงาก	เป็นเกาะที่อยู่ตรงกลาง ระหว่างเกาะสุรินทรเหนือและเกาะสุรินทรใต้
76	บายาร์ ตะ ปูเตียก	บริเวณที่มีหินใหญ่ สีขาว เคยมีคนไปสาบานว่าจะไม่ไปตรงนั้นอีก
77	ปานาด นีอูน ออมาก	บริเวณหาดยาว มีต้นมะพร้าว สมัยก่อน อุทยานเคยสร้างบ้านบริเวณนั้น แต่บริเวณนี้มีลมมรสุม ชาวมอแกนแนะนำให้ไปอยู่แถวอุทยานปัจจุบัน
78	ปานาด นีอูน	บริเวณหาดยาว ที่มีมะพร้าว
79	บะแล ตะงาก นีอูน	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ อยู่ตรงกลางระหว่างแหลมมีมะพร้าว
80	ปานาด บาดาก	บริเวณหาดที่มีหอย ลักษณะมีนอ กินไม่ได้
81	ยะกัน บาดาก	บริเวณน้ำลึก ที่มีหอย ลักษณะมีนอ กินไม่ได้
82	บะแล บาดาก	บริเวณที่มีหินเล็ก ๆ มีหอย ลักษณะมีนอ กินไม่ได้

ลำดับที่	ชื่อเรียกในภาษามอแกน	ความหมาย / ความสำคัญ
83	ชอก ลาเซ	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ มีตัวหนังสือเขียนไว้บนหิน
84	ชอก ยีกี	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ มีคนชื่อ ยีกี ชอบไปเผาถ่านบริเวณนั้น
85	บูนูน บุงาร์	บริเวณหาดมีลักษณะเป็นเนิน มีดอกของต้นผักบุ้งทะเลจำนวนมาก
86	ชอก ลอโบง	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ สำหรับทำพิธีลอบงในสมัยก่อน
87	ชอก เวน ฮาลาร์	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ที่มีต้นไทรขนาดใหญ่
88	เตต ลายบ	บริเวณหัวแหลม ในอดีตเป็นบริเวณที่มีการทำพิธีลอบง และต้องมีธงสีขาวปักอยู่
89	ชอก นาด โย	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ ลูกของคนชื่อโย ถูกฝังอยู่บริเวณนั้น
90	ปานาด แนะอะฮ แนง	บริเวณชายหาด ขนาดเล็ก เคยมีคนตายอยู่บริเวณนี้
91	แนะอะฮ คะ	บริเวณที่เคยมีคนตาย ช้างก้อนหินใหญ่ สีขาว
92	ชอก กาบง ชูวัน	บริเวณอ่าวเล็ก ๆ มีคนชื่อชูวัน เอาไม้ยูงุน จากหาดไม้งามมาทำเรือ

แหล่งอ้างอิงข้อมูล

นิล กล้าทะเลและคณะ. (2556). รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการ "สร้างเครื่องมือเพื่อบันทึกภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวมอแกน หมู่บ้านมอแกน อ่าวบอนอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อ.คุระบุรี จ.พังงา". สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัยฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น.

สรารุณี ไกรเสม. (2557). "ภาษามอแกน" ใน *มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ* กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. หน้า 263 – 264.

_____. (2012). "สัญญาณการถดถอยทางภาษาและแนวทางการฟื้นฟูภาษามอแกนบนหมู่เกาะสุรินทร์" ใน *The Journal : Journal of the Faculty of Liberal Arts Mahidol University*. Vol. 8 No.1 P. 73 – 93.

อิสระ ชูศรีและคณะ. (2553). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัย "การศึกษารัฐธรรมนูญและวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาวป่าล่าสัตว์ในประเทศไทย เพื่อการพัฒนาโดยใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นฐาน : กลุ่มมานิ (ชาวกูย), มลาปรี (ตองเหลือง), และมอเกล็น." สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

คณะทำงาน

1. นายนิล	กล้าทะเล
2. นายสุทัศน์	กล้าทะเล
3. ด.ญ. ปุเป้	กล้าทะเล
4. ด.ญ. พลอย	กล้าทะเล
5. ด.ญ. ย้อย	กล้าทะเล
6. ด.ญ. โอวัลติน	กล้าทะเล

